

Nuuk, 27. januar 2014
Imm.ataatsimiinneq, Imm./Pkt. 9

Naalakkersuisunik qinersineq

Inatsisartuni ullumikkut immikkut ataatsimiisinneqarnerput naalakkersuinikkut qaammatini kingullerni ingerlatsinerliornerup kingunerisaanik pivoq. Inatsisartunut ataatsimiigiarangatta qilanaarluta pisaraluarpugut ullumikkulli taamaannngilaq. Immikkut ataatsimiinnermut toqqannartumik pissutaasoq tassaavoq Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisup tunuarsimanera, tunuarniuteqarnerminullu patsisigisaa tassaalluni pisassiissutnik naatsorsuinerlussimaneq.

Inuit Ataqatigiinniit oqaatigissavarput naalakkersuisuni ilaasortamik taarsiineq ingerlatsinerup pitsanngorneranik innuttaasunullu toqqisisimanarnerusumik ingerlatsilernissamik kinguneqassasoq ajoraluartumik qularilluinnaratsigu.

Tassami siorna apriilimi Naalakkersuisunik nutaanik iveritsisoqarneraniit ullumi naalakkersuisunut ilaasortat 11-saat ivertinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Taamaaliornikkut aalisarnermi naalakkersuinikkut ingerlatsineq illorraap tungaanut saakkumaarnersoq ullumikkut soorunami nalunarluinnarpoq, misilitakkalli naapertorlugit tamanna aamma qularnarluinnarpoq. Taamaattumik massakkut oqaatigeriissavara Inuit Ataqatigiit siunnersuutigineqartumut taaseqataassannginnatta.

Naalakkersuisut siulittaasuat annertuumik akisussaaffeqarpoq. Ingerlatsinermut akisussaaffik qaffasinnerpaaq Naalakkersuisut siulittaasuanniippoq. Naalakkersuisut siulittaasuat pisussaaffeqarpoq partiini kisiat imaluunniit Naalakkersuisut kisiisa pinnagit, kisianni nunatsinni innutaasugut tamatta pilluta. Akisussaaffillu tamanna naapertorlugu aaqqiissuteqartariaqarluni.

Innutaasut tusaaneqartariaqarput, illuatungiliuttut aamma tusaaneqartariaqarput. Inatsisartunut nutaamik qinerseqqinneq periarfissatuunngulersutut isigaarput, tassami ullumimiit Naalakkersuisut allatorluinnaq ingerlatsilerumaarnerat upperiuminaatsilluinnarparput.

Naalakkersuinikkut aqtsinermi naalakkersuilluarneq qitiulluinnarpoq, partitullu ingerlatsinermit immikkorluinnaq ingerlanneqartariaqarluni. Pisuserissaarnermik tunnga-veqarpoq innutaasullu qinigaasunik asissuilinnginnissaanik imaqluni, naalak-kersuinikkullu suliaqarnermi malittarisassanut ataqqinninnermik aallaaveqartaria-qarluni innutaasullu soqtigisaannut eqeersimaarfeqartariaqarluni.

Allatut oqaatigalugu tassa imaappoq: Naalakkersuilluarnerup ilagivai inuttut pisinnaatitaaffinnut ataqqinninneq, tamat oqartussaaqataanerannut ataqqinninneq, assigiinngiaassusermik ataqqinninneq, tatisimaneqarani oqalliseqataasinnaanermik ataqqinninneq, inatsisit tungavigalugit nunamik ingerlatsinermerik ataqqinninneq, pisortaqarfinnik ingerlatsineq tutsuiginartoq, aqtsinermi pinerlunnermik akiuineq ataavartumillu napasinnaasumik aningaasarsiorikkut ineriartortitsineq.

Inuiaqatigiit soqtigisaat partiinit inunnillu ataasiakkaaniit pingaarnerutittaria-qarput. Isumaqpunga massakkut erloqinartumik inissisimanitta tamanna qite-ringaa.

Naalakkersuinikkut pissutsit ajortunik kinguneqaleriartorput. Inuiaqatigiinni akeq-fersimaarneq, akerartunneq aporaaffissarsiornerlu avissaartuunnermik sorpas-suartigullu unittoorermik kinguneqalerpoq. Tamannalu kialuunniit iluaqtiginagulu nuannaarutigisinnaanngilaa.

Nunatsinni pissutsit annertuumik sammisariaqaraluartut allarpassuupput, pingaar-tumillu suliffissaqarnermut aningasarsiornermullu tunngasutigut aaqqiaagiin-ngissuterpassuit aaqqinneqarnissaannut utaqqaerusaarnissaanut piffissaqaratalu akissaqanngilagut. Piffissaq nukiillu ataatsimoortitsiniarnermut naapigiaanermullu atorneqartariaqarput. Ajugaaniarneq tunulliullugu ataatsimoorluni angusaqarniarneq sallutinneqartariaqarpoq.

Pissutsit allarpassuit politikerinit sammisariaqaraluartut pisorpassuarnut politikimut attuumassuteqanngitsunut ingerlatsinerliornermilli pissuteqartunut tamatta saasarneqartuarpugut, uffa inuiaqatigiinnut iluaqutaasussanik suliqartussatut qinigaangaluarluta. Aamma tusagassiorfiit tamarmik piffissami sivisuallaalersumi allanik sammisaarussimapput, tullianillu arlaannik uissuumminartumik pisoqarnissaanut naalarniinnalersutut pissuseqarpugut. Tamanna soorunami naammagi-nanngilaq.

Meeqqat atugaannut tunngasunik sorpassuarnik suliassaqarpugut. Meeqqat atuarfianni pitsangorsaasariaqarneq atuartitaanikkut angusat qaffassarnissaat piinnarnagit aammali atuarfiit iluarsaaneeqartariaqartut imaluunniit nutaanik atuarfiliortariaqarneq annertuumik sammineqartariaqarpoq.

Aningasarsiornikkut unittooraluttuinnarneq, aalisarnermi inatsisitigut nutarteri-sariaqarneq, aatsitassarsiornermi nunaqvissut sulisorineqarnissaat, inissaqar-titsinikkut aalajangersimanerusunik siunnerfeqartariaqarneq, inuiaqatigiinni angerlarsimaffeqanngitsut allarpassuillu innuttaaqatigiulluta ulluinnarni inuunit-sinnut attuumassuteqartut nukinnik piffissamillu atuiffigisussaagaluarpagut.

Unittooqqaneq avissaartuunnerlu ipianngunartut taarserlugit ataatsimoorluta siunissarput pillugu aallasanniarta.

Minnerunngitsumik ukiuni makkunani, nunatta Namminersorneq pillugu inatsit tunngavigalugu aatsitassatigut akisusaaffimmik tigusisimalernerata aammaluk akisussaaffinnik allanik tigusisussaanerata nalaani, innuttaaqataasut oqartussaaqataanerannik aqutseriaaseq nukittooq ammasorlu, aalajangiisarnerni innuttaasunik paasitsitsiniaanernik akuutitsinermillu tunngaveqartinnejartoq, pingaruteqarluinnarpoq. Inuit Ataqatigiit qitiutippaat innuttaasut peqataatinneqarnerannik nukittorsaaneq.

Illoqarfiit nunaqarfiillu tamarmik akuutinnejassapput, ataatsimoorlatalu piffissamut ungasinnerusumut atasinnaasunik qanimat oqartussaaqataanerup atuuteqqiler-nissaata qulakkeerneqarnissaanut iluarsiissutissanik nassaarniartariaqarpugut.

Taamaammat aamma nangittumik ilungersuutigiassavarput paasiuminartumik, ammasumik unneqbarissumillu naalakkersuinikkut ingerlatseriaaseqarnissarput. Kiffartuussinermi peqquserluttarernik akiuiniarneq inuillu pisinnaatitaaffii,

suliffeqarfuit isumaginninnikkut akisussaaqataanerat innuttaasunillu akuutitsisarneq siuarsarneqassapput.

Naalakkersuinikkut aqutsinermi naalakkersuilluarneq pissuserissaarnermik tunnaveqarpoq innuttaasullu qinigaasunik asissuilinnginnissaanik aamma imaqarluni, naalakkersuinikkullu suliaqarnermi malittarisassanut inatsisinullu atuuttunut ataqqinninnermik aallaaveqartariaqarluni.

Kingullermik Inatsisartunut qinersigattali ukioq ataaseq suli qaangiuteqqajanganngilaq. Maannamulli ajuusaarnaraluartumik Inuit Ataqatigiit, Nunatsinni innuttaaqater-passuatta minnerunngitsumillu inuiannit nunatta avataaneersunit arajutsisimane-qarunaareerpoq qanoq Naalakkersuisooqatigiit arlaleriaqalutik naalakkersuinikkut aqutsinermi naalakkersuilluarneq aqutsisariaqarnerlu nalorsarfigitigineraat aam-malu sinaakkutinut najoqqutarinnejartunut paasinnissimanerat qanoq amigar-luinnartigisoq.

Arlaleriaqaluta misillerfigisareeqaarpot Naalakkersuisut Siulittaasuannit siuttuuf-figineqartumik naalakkersuinikkut ingerlatsiniarnermi tukalluinnartumik Nunarput aqunniarneqartoq - Naalakkersuisunut ilaasortat ataasiakkaat eqqunngitsumik paasissutissiarnerat taakkunanngalu ataqqinanngilluinnartumik pissusilersuutigi-neqartartut pissusissaannartut isigneqalerlutik ileqquliunneqalerluni.

Pissutsit taamaaliartornerat inuiaqatigiinnut kalaallinut iluaqutaanngilluinnarput, taamaalsoqarneralu akissaqartinngilarput!

Tamakkua saniatigut Inatsisartuni ilaasortat akornatsinni suleqatigiinnerput nukittorsartariaqarpoq. Ulluni kingullerni pisut kingunerisa ilagilerpaat partiit annerit marluk Inuit Ataqatigiit Siumullu kisingajammik ataatsimiitaliani ilaasortaataqalernerannik. Uagut isumaqarpugut qinikkat tamarmik Inatsisartut sulineranni peqataasariaqartut partiit qinigaatitaat qanorluunniit ikitsigaluarpata, taamaattumik Inuit Ataqatigiinnit ataatsimiitaliani inissaqartitaanngitsut neqeroorfigaavut inissatta ilaannik ilaasortaaffeqaleqqullugit – aamma teknikikkut pituttuisumik isumaqatigiissuteqanngikkaluarluta. Assersuutigalugu attaviitsunngortoq Hans Enoksen aalisarnermut ataatsimiitaliamni inissamik neqeroorfigerusupparput partiillu sinneruttut allanik neqeroorfigerusullugit.

Naalakkersuisunut tatiginninnginnermik taasinissamik siunnersuuteqarnissamut pissutissarpassuaqarpoq, apeqquaavorli amerlanerussuteqartut pissutsinik atuuttunik allangortitseqataarusunnersut imaluunniit massakkutut ingerlaannarusunnersut. Taamaattumik oqaatigeqqissavara akisusaaffik tamakkiisoq Naalakkersuisut siulittaasuannut tuppoq, tamannalu naapertorlugu iliuuseqartariaqarluni. Inuianni toqqisisimannginnerujussuaq qaangerneqartariaqarpoq, unittooqqaneq qaangerneqartariaqarpoq – periarfissaavoq Naalakkersuisut siulittaasuata qinerseqqitoqarnissaanik nalunaaruteqarnissaa.

Naalakkersuisut siulittaasuut qanoq iliorniarpit?